

Wenbeleid

Afdeling Kwaliteit

Juli 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Visie op wennen.....	4
3. Wist je dat?: over wennen bij KOOS.....	5
4. Instroom.....	6
4.1 (Wettelijke) kaders bij instroom.....	6
4.2 Route bij Instroom.....	8
4.3 Aanmelding en rondleiding	10
4.4 De plaatsing.....	11
4.5 De intake inclusief voorbereiding.....	12
4.6 Aanwezigheid op de groep en afscheid.....	13
4.7 Contact met ouder tijdens wennen.....	13
4.8 Wenperiode en kindvolgsysteem (vanaf september 2025)	13
4.9 Evaluatie	13
5. Doorstroom.....	13
5.1 Kaders en uitgangspunten bij doorstroom.....	13
5.2 Route bij doorstroom	16
5.3 Wennen	17
6. Maatwerk.....	17
7. Kwaliteitscyclus.....	17
8. Bijlage 1 Kennis, houding en vaardigheden	18
8.1 PP-ers bij KOOS hebben de volgende kennis:	18
8.2 Houding en vaardigheden van PP-ers bij het wennen	18
9. Bijlage 2 Signaleren van veilige en onveilige hechting.....	19
9.1 Welke gedragingen kan je zien bij een kind die gewend is/ veilige hechting?	19
9.2 Welke gedragingen kan je zien bij een kind waarbij mogelijk sprake is van onveilige hechting?.....	19
9.3 Risico's bij onveilige hechting: (Bron: NJI).....	19
9.4 Hechtingsstijlen	20
10. Bijlage 3 Rondleiding en intake.....	20

1. Inleiding

Voordat je verder gaat lezen in het beleid en onze werkwijze bij wennen, is het wenselijk dat je eerst onderstaande video bekijkt. In deze korte video wordt uitgelegd waarom wennen zo belangrijk is.

Lukt het niet om het filmpje af te spelen in bovenstaande video, klik dan [hier](#)

Dit beleid is geschreven voor medewerkers van KOOS die contact hebben met het kind en/of ouders. Het beleid inzichtelijk voor ouders op de website en op de boekenplan in Quebble, zodat zij weten waarom KOOS wennen belangrijk vindt en hoe wennen er voor hun kind uit ziet. Het beleid is geschreven en valt onder de verantwoordelijkheid van afdeling kwaliteit en is een onderdeel van het pedagogisch beleid.

In dit beleid geldt onderstaande:

Daar waar ouder staat, wordt ook ouders en opvoeder(s) bedoeld.

Daar waar KOOS staat, bedoelen we kinderopvang KOOS.

KDV is kinderdagverblijf (0-2 jaar, 0-4 jaar en 2-4 jaar

PW is het aanbod waarbij kinderen vanuit huis komen met een 40 weken aanbod.

BSO is buitenschoolse opvang.

Daar waar PP-er staat, wordt pedagogisch professional bedoeld.

Daar waar LM-er staat, wordt locatiemanager bedoeld.

Daar waar KB staat, wordt klantbeheer bedoeld.

Daar waar PC staat, wordt pedagogisch coach bedoeld.

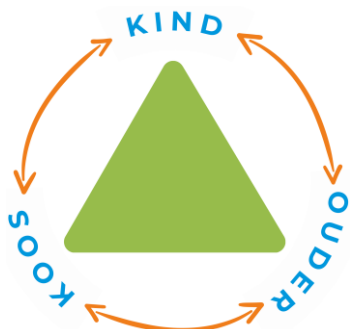
2. Visie op wennen

Wij gunnen ieder kind de tijd en ruimte om te kunnen wennen en te hechten. Dat geldt zowel voor de kinderen die instromen als voor de kinderen die doorstromen. We beseffen dat de mate van het vertrouwen van de ouder in KOOS invloed heeft op het wenproces van het kind.

Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat een kind letterlijk de stress van de ouder overneemt bij het wennen. Hoe hoger het stresshormoon (cortisol) bij de ouder, hoe hoger deze is bij het kind. Een goede verbinding tussen ouder en professional heeft een positieve invloed op het welbevinden en een veilige hechting van het kind. Daarnaast vermindert wennen de kans op stress, angst en wiegendood.

De reis tussen kind, ouder en KOOS begint al bij het allereerste contact met KOOS. En daar zijn we gezamenlijk verantwoordelijk voor. Ieder contactmoment werken we aan het opbouwen van vertrouwen en verbinding. Daar waar kan stimuleren we de ouder om het kind mee te nemen, bijvoorbeeld bij de rondleiding en de intake. Het kind kan op die manier al in alle veiligheid wennen aan de nieuwe zintuiglijke prikkels, zoals de geur en geluiden.

Het doorlopen van een goede wenperiode stimuleert het welbevinden en de hechting. Het kind kan zich optimaal (verder) ontwikkelen.

*Wennen = een goede start in
verbinding en vertrouwen tussen
kind, ouder en de
medewerkers van KOOS*

Bij het opstellen van dit wenbeleid hebben we ons telkens afgevraagd:

“Wat betekent wennen voor het kind?”

Omdat wennen een gezamenlijke verantwoordelijkheid is tussen kind, ouder en KOOS is het ook goed om te weten wat wennen betekent voor kind, ouder en KOOS.

In het schema op de volgende pagina zie je welke verschillende belangen er spelen bij wennen.

Optimaal wennen is ons gezamenlijk belang en daar zijn we samen verantwoordelijk voor.

Belang voor kind	Belang voor ouders	Belang voor pm'er
Voor welbevinden Herkenbare rituelen en gewoontes Uitleg van ouder over de betekenis van signalen die de baby afgeeft.	Voor vertrouwen In de organisatie, in de medewerkers en in veiligheid	Voor betrokkenheid Wederzijds begrip. Erkenning in het zijn van de partner in de opvoeding Vertrouwensband opbouwen met ouder
Tegen stress Minimaliseren van zintuiglijke prikkels (bv. Een radio op de groep, geen sterke parfum enz. Baby geruststellen bij huilen (jonger dan 6 maanden, door aanraking (verlagen stresshormoon; cortisol)	Voor welbevinden Erkenning: De ouder kent het kind als geen ander. Respect voor opvoedkeuzes	Voor efficiency Met hulp van de ouder kan je het kind snel leren kennen en leren wat een kind wel of niet prettig vindt. Inzicht krijgen in de routines van thuis, die op de groep overgenomen kunnen worden.
Voor veilige hechting Start vanuit veiligheid van de ouder en duur van opvang opbouwen	Voor betrokkenheid Wederzijds begrip, verbinding, partner in de opvoeding.	Ook dit werkt door in het welbevinden van het kind
Tegen angst Eenkennigheid, en scheidingsangst	Dit werkt door in het welbevinden van het kind	
Ter preventie Van slaap en/of eetproblemen en wiegendood		2

3. Wist je dat?: over wennen bij KOOS

Voordat we de route van wennen toelichten, eerst nog een paar belangrijk punten over het wennen bij KOOS.

Wist je dat:

- De PP-ers tijdens het wennen zich focussen op het bieden van emotionele veiligheid? Je kan in de pedagogische kwaliteitsboom op iedere groep concreet kan lezen hoe PP-ers hier vorm aan geven.
- De interactievaardigheden sensitief responsief, respect voor autonomie en praten & uitleggen de belangrijkste zijn bij het opbouwen van vertrouwen? (Bijlage 1)
- De PP-ers de signalen herkennen van onveilige hechting en weten wat ze in dat geval moeten doen? (Zie bijlage 2)
- De PP-er de PC in kan schakelen als het wennen na 6 weken nog niet is gelukt, of eerder als je tips wilt ontvangen? Ook bijvoorbeeld over de onveilige hechting.
- We bij de VSO geen wenmomenten inplannen, omdat de duur van opvang tijdens de VSO al een heel kort moment is?
- Het wenproces voor gescheiden ouders niet anders verloopt? Meer informatie over afspraken omtrent informatieverstrekking hierover staat beschreven in het protocol gescheiden ouders.
- Bij wennen zowel de kwaliteit als de kwantiteit van belang zijn voor het opbouwen van een goede hechtingsrelatie met het kind? (Zie afbeelding op de volgende pagina)

4. Instroom

Als een kind nieuw komt bij KOOS noemen we dat instroom. Als er al een contract is voor het kind en deze gaat over naar een andere groep/locatie, dan noemen we dat doorstroom. De route en de wettelijke kaders bij instroom en doorstroom zijn verschillend.

In dit hoofdstuk zie je de (wettelijke) kaders, de route en de toelichting bij instroom.

In hoofdstuk 6 zie je de (wettelijke) kaders en de route bij doorstroom.

4.1 (Wettelijke) kaders bij instroom

Wettelijk (oranje) en KOOS- keuze (roze)

Wennen zonder contract is niet mogelijk.

Wennen bij instroom valt binnen de BKR (Beroepskracht-kindratio)

Wennen staat concreet beschreven in het werkplan

Nast de concrete beschrijving van wennen in het werkplan, staat er in de pedagogische kwaliteitsboom, op iedere groep, concreet beschreven hoe we emotionele veiligheid bieden

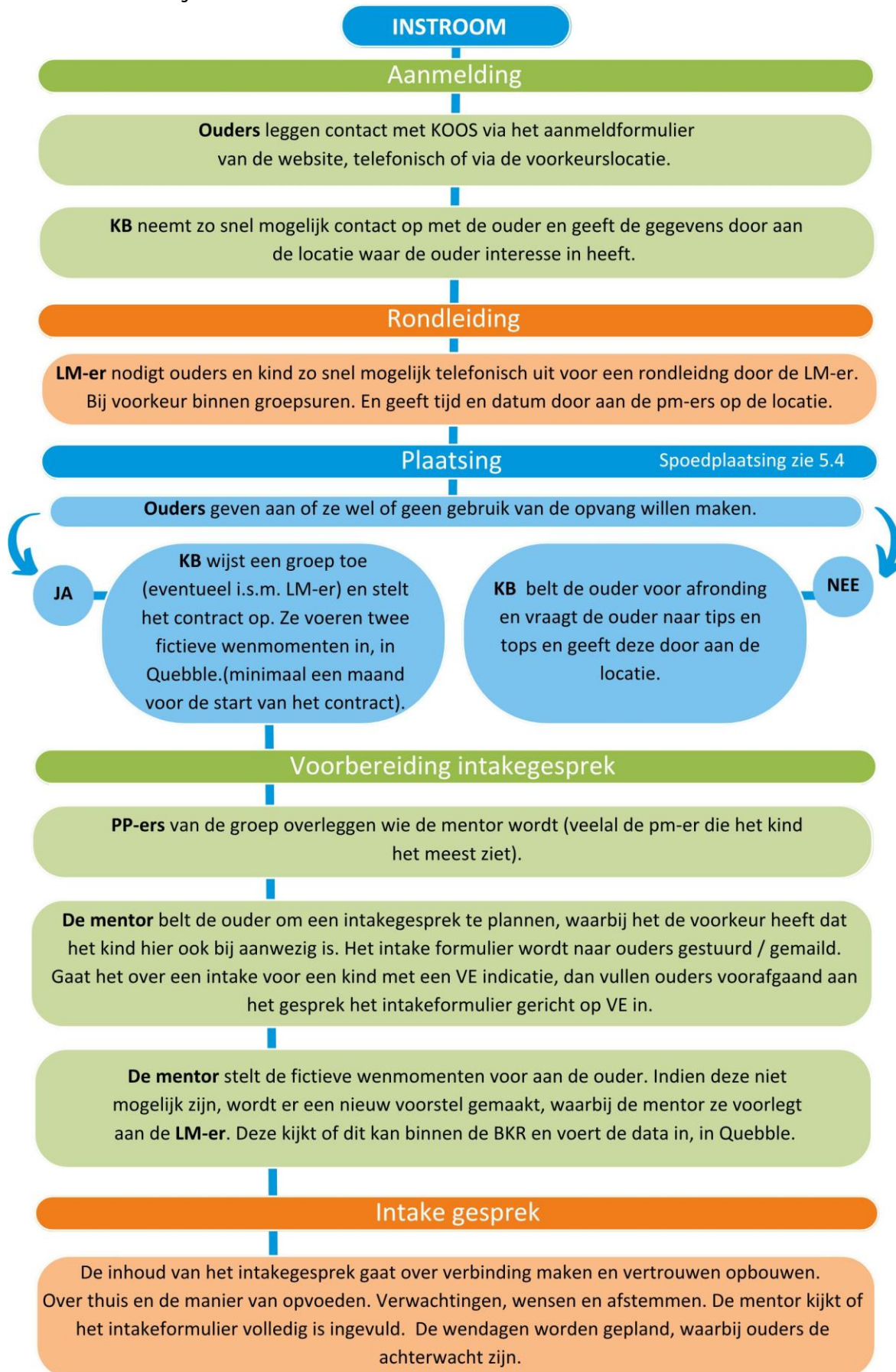
- We streven ernaar om de wenmomenten voorafgaand aan de plaatsingsdatum te plannen
- We streven ernaar om de wenmomenten te plannen op de opvangdagen van het kind. Als hiervan wordt afgeweken in de leeftijd van 0-4 jaar, dan plannen we het op een dag waarbij in ieder geval een vaste PP-er / mentor aanwezig is, die ook werkt op de opvangdagen van het kind. Wordt er bij de BSO afgeweken van de opvangdagen, dan plannen we een moment waarbij er in ieder geval een aantal kinderen aanwezig zijn, die in dezelfde basisgroep zitten én er een PP-er aanwezig is, die ook werkzaam is op de BSO op de opvangdagen van het kind.
- Om de rust op de groep te bewaken is 1 wen-kind per dagdeel, per groep gewenst op een babygroep. Baby's laten we altijd alleen wennen om zo voldoende tijd en aandacht te hebben om te wennen aan elkaar. Kinderen vanaf de peuterleeftijd kunnen wel met 2 of 3 kinderen samen wennen, omdat zij steun aan elkaar kunnen hebben;
- We plannen de wenmomenten zoveel mogelijk op de rustige momenten van de dag. Er is dan tijd en ruimte voor ouder en kind en zo zorgen we voor een zachte landing binnen de opvang. Bij PW/de peutergroepen is het bijvoorbeeld prettig voor ouder en kind om tijdens het eerste wenmoment niet tegelijk binnen te komen met andere kinderen en ouders, maar iets later.
De mentor geeft aan wat een fijn moment is voor de ouder om het kind te brengen en te halen. Het gaat om maatwerk per locatie en ook per kind en ouder.
- De ouder is achterwacht en beschikbaar. Als wennen (nog) niet lukt, dan kunnen we de ouder bellen, waarna zij hun kind ophalen.
- Tijdens de wenmomenten is de ouder welkom op de groep (maximaal een half uur). Het kind leert de groep kennen in aanwezigheid van de ouder, bijvoorbeeld door even samen op de bank te zitten, een spelletje te doen of een puzzel te maken. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de gelegenheid om rustig te wennen. De PP-er werkt op de groep, zoals deze normaal ook doet en stemt dit af met de ouder.
- Het tweede wenmoment bevat bij voorkeur een slaap- of eetmoment. Bij een slaapmoment haalt de PP-er die het kind naar bed brengt, ook het kind weer uit bed.

Kaders tijdens en direct na de zomervakantie

- **KDV:** Kinderen kunnen wennen in de vakantie, omdat wij ook tijdens deze periode vast houden aan het dagritme. Voorwaarde is ook dat de mentor werkzaam is tijdens het afgesproken wenmoment. Daarmee waarborgen we de emotionele veiligheid ook tijdens het wennen in de vakantieperiode.
- **PW:** Na de zomervakantie wijzigt veelal de groepssamenstelling. Het thema na de vakantie is gericht op elkaar leren kennen en het bieden van emotionele veiligheid. Daarom kunnen direct na de zomervakantie nieuwe kinderen vanuit huis tegelijk instromen.
- **BSO:** Tijdens de vakantie is er een ander dagritme op de BSO. Kinderen kunnen in deze periode wennen als er een vaste medewerker aanwezig, die werkzaam is op de opvangdagen van het kind in de reguliere BSO. Daarnaast zijn er tijdens dit wenmoment bij voorkeur ook kinderen aanwezig die in dezelfde basisgroep zijn gepland tijdens reguliere BSO tijden. Daarmee waarborgen we de emotionele veiligheid ook tijdens het wennen in de vakantieperiode.

4.2 Route bij Instroom

Wennen bij instroom

Het eerste wenmoment KDV 0-2, 0-4, 2-4 jaar

De ouder blijft even op de groep om even samen op de bank te zitten, of een spelletje te spelen. Daarna neemt de ouder afscheid van het kind. Afhankelijk van het welbevinden van het kind en in overleg met ouders wordt de haaltijd afgesproken. Deze is in ieder geval korter dan een dagdeel, of dan de tijd waarop het kind na het wennen aanwezig is.

Het tweede wenmoment KDV

De ouder en PP-er hebben een uitgebreide overdracht, waarna de ouder afscheid neemt van het kind. Het kind mag afhankelijk van de ouder en het welbevinden van het kind een dagdeel of korte dag op de groep blijven.

Het eerste wenmoment PW uit huis, 40 weken aanbod

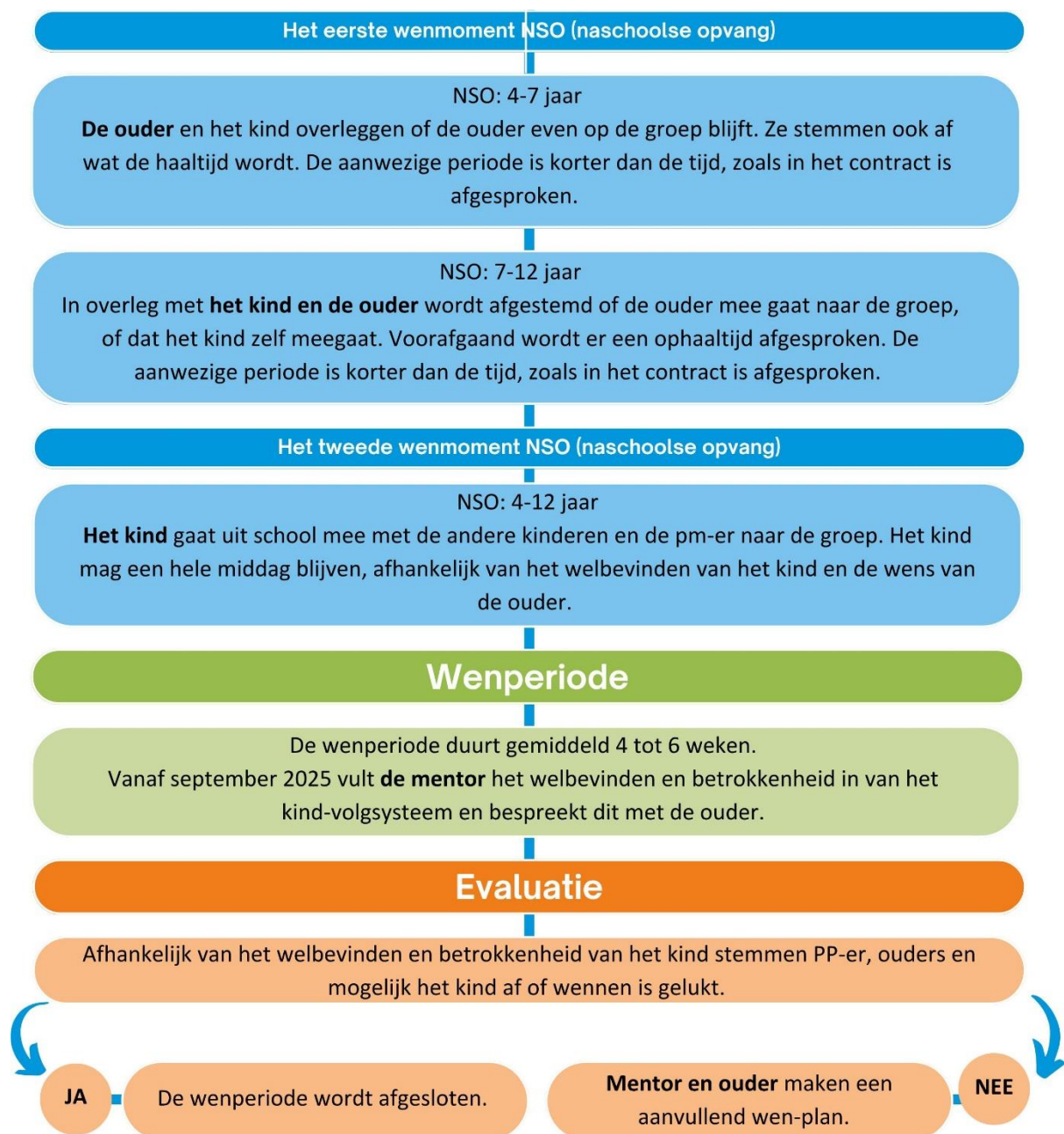
Tijdens het eerste wenmoment komen ouder en kind ongeveer een kwartier na binnenkomst van de andere kinderen binnen. **De ouder** blijft even op de groep om bijvoorbeeld een spelletje te doen en neemt daarna afscheid van het kind. Afhankelijk van het welbevinden van het kind en in overleg met de ouder wordt de haaltijd afgesproken.

Na de zomervakantie:

Tijdens het eerste wenmoment komen ouder en kind gelijk met de andere ouders en kinderen binnen. **De ouder** blijft even op de groep en neemt daarna afscheid van het kind. Afhankelijk van het welbevinden van het kind en in overleg met de ouder wordt de haaltijd afgesproken.

Het tweede wenmoment PW

De ouder brengt het kind en na een kort momentje samen, neemt de ouder afscheid. Afhankelijk van het welbevinden van het kind en in overleg met de ouder wordt de haaltijd afgesproken.

4.3 Aanmelding en rondleiding

Zodra er een aanmelding binnen komt of wanneer de rondleiding gepland kan worden, is het belangrijk om zo snel mogelijk contact met de ouder op te nemen. Hier begint het eerste opbouwen van vertrouwen. Verloopt dat goed, dan bind je de klant én heeft het kind daar profijt van bij het wennen.

De afdeling Klantbeheer maakt afspraken over de werkwijze bij de aanmelding.

De LM-ers maken afspraken over de werkwijze bij de rondleiding.

Voor PP-ers geldt dat ze op de hoogte zijn gesteld wanneer er een rondleiding is gepland. Ze kunnen zorgen dat het netjes is op de groep en alvast de naam van het kind en de ouders te weten. Zo kun je de ouder en het kind welkom heten en met open armen ontvangen. Dat doe je door contact te maken met het nieuwe kind en de ouder en daar waar mogelijk, loopt de PP-er even naar ze toe om zich voor te stellen en ze welkom te heten. Is de mentor al bekend, dan is dit tevens een mooi eerste

kennismakingsmoment. Wil je meer weten over de kennis, houding en vaardigheden wat van de PP-er wordt verwacht bij het wennen? Lees dan Bijlage 1.

Na afloop van de rondleiding krijgt de ouder een informatietasje mee, zodat de ouder thuis de gegeven informatie kan nalezen.

4.4 De plaatsing

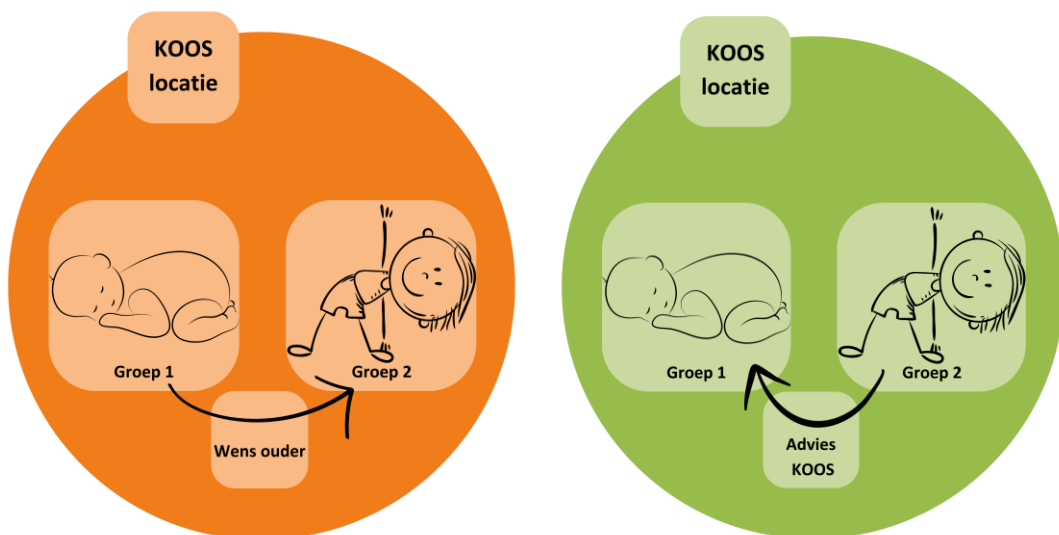
Zodra de ouder aangeeft opvang bij KOOS af te willen nemen, stelt Klantbeheer een contract op en zet 2 fictieve data in Quebble. De PP-ers zijn er verantwoordelijk voor om de mutaties in Quebble te bekijken, minimaal een maand voor de start van het contract. Zodra ze zien dat er een nieuwe plaatsing is, volgen ze de stappen, zoals te zien is in de route.

Bij een spoedplaatsing is er altijd overleg vanuit Klantbeheer met de LM-er van de locatie om te kijken naar de mogelijkheden. Bij plaatsing stelt de LM-er de groep op de hoogte.

Als de ouder wenst dat hun kind naar een bepaalde locatie gaat, maar daar is nog geen plek, adviseren wij de ouder om het kind zo min mogelijk over te plaatsen, in het belang van het kind.

Als het oudste kind al bij KOOS op een groep zit en ouders wensen dat hun jongste kind bij dit kind op de groep wordt geplaatst, maar daar is nog geen plek, dan:

- Plaatsen wij het jongste kind bij voorkeur op dezelfde locatie in een andere groep. Wij adviseren vervolgens om het jongste kind dan niet over te plaatsen, omdat dit voor het jonge kind veel impact kan hebben. Een ouder kind heeft meer grip op de wereld en daardoor minder moeite met wennen aan een andere omgeving. Zit het jongste kind op een verticale groep, dan kan het oudste kind naar die groep worden geplaatst, als daar plek is.

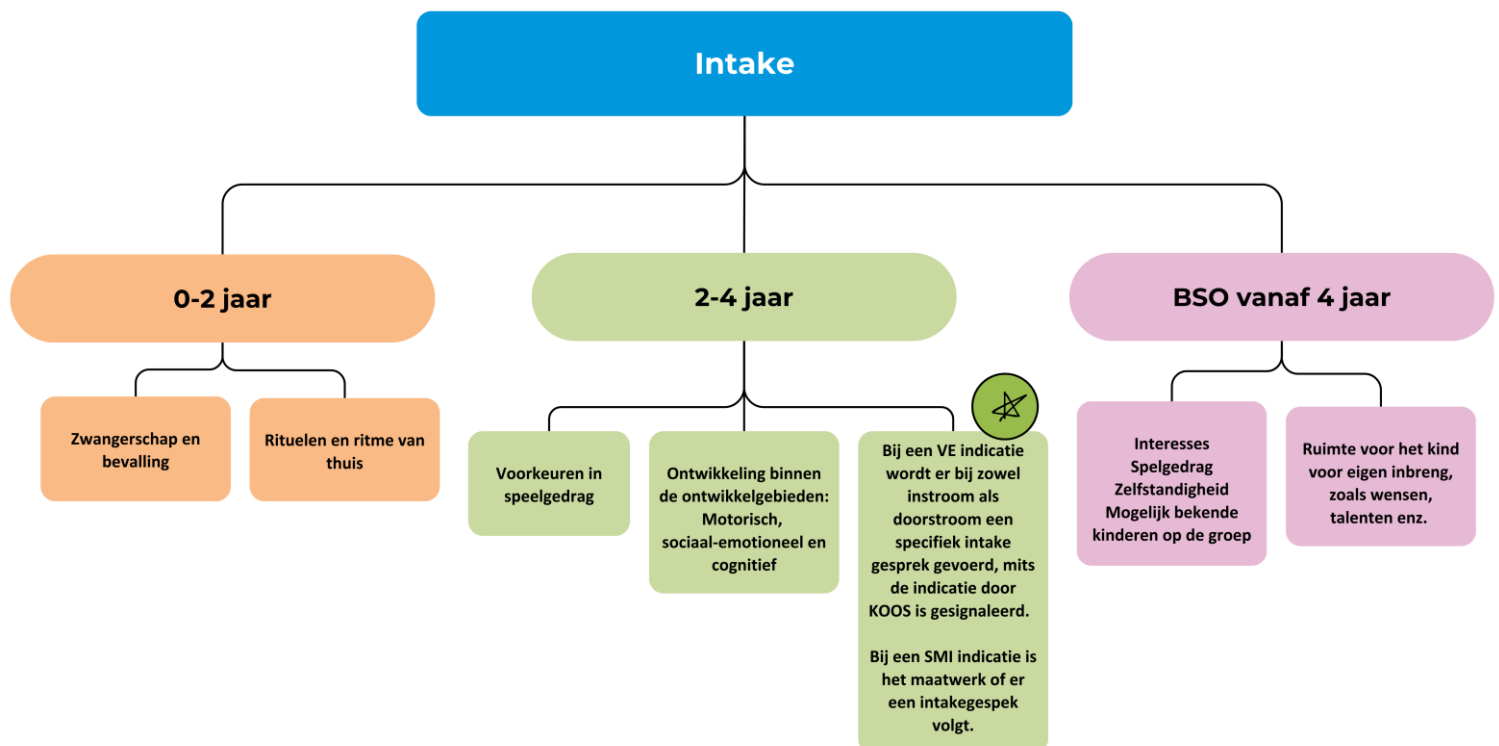
- Indien het jongste kind niet geplaatst kan worden op dezelfde locatie, dan is overplaatsen naar de locatie van het oudste kind mogelijk. Er moet dan goed worden ingeschat door ouder en PP-ers van de huidige locatie wat de overplaatsing voor het kind betekent en of dit wenselijk is. Dit is maatwerk.

4.5 De intake inclusief voorbereiding

Minimaal een maand voorafgaand aan het ingaan van het contract wordt het intakegesprek gepland met de ouder, door de mentor. De mentor belt de ouder en verstuurt het intakeformulier met het verzoek deze ingevuld mee te nemen tijdens het intake gesprek. Het voordeel hiervan is dat je niet een lijstje af hoeft te werken tijdens het intakegesprek, maar een echt gesprek kan voeren, waarbij het doel is om aan te sluiten bij de ouder en vanuit verbinding vertrouwen op te bouwen. Taalarme ouders ondersteunen we door het intakeformulier samen met hen in te vullen tijdens het intakegesprek.

Voorbeeld vragen voor het intake gesprek kan je vinden in Bijlage 1. Op Kwibuss kan je in de map “Ouders” alles vinden voor tijdens het intakegesprek en de inhoud van het informatiepakket wat je hen mee geeft na afloop van het gesprek of volg link: [Ouders](#) | [Kwibuss](#)

De inhoud van het intakegesprek is leeftijdsafhankelijk.

Wanneer een kind in aanmerking komt voor Voorschoolse Educatie (VE), voeren we opnieuw een intakegesprek met de ouder, tenzij de signalen voor de VE indicatie vanuit de groep komen. De wijze waarop wij invulling geven aan VE staat beschreven in het VE beleid.

Wanneer er sprake is van een SMI indicatie, wordt per situatie bekeken of een intake noodzakelijk is.

Bij voorkeur vindt het intakegesprek plaats tijdens groepsuren. Het gesprek wordt dan gevoerd in een andere ruimte, maar mogelijk vindt de ouder het wel prettig om nog een keer de groep te zien, samen met het kind. Licht daarom altijd jouw collega's van de groep in, zodat ze weten dat je mogelijk even langs komt. Ook hier geldt: Maak even contact met het kind en de ouder, als de werkzaamheden dat toestaan.

Het voordeel van het gesprek een maand voorafgaand aan de startdatum van het contract, is dat er zo voldoende tijd om goede wenmomenten te kiezen die passen binnen de wettelijke kaders. In paragraaf 5.5 kan je meer lezen over de (wettelijke) kaders die gelden bij KOOS bij het wennen.

4.6 Aanwezigheid op de groep en afscheid

Tijdens het eerste wenmoment is de ouder welkom op de groep. Dit is prettig voor het kind. Voorafgaand is het prettig om de ouder op de hoogte te stellen hoe zij het kind het beste kunnen voorbereiden en welke invloed de ouder heeft op het wennen. Tijdens het wenmoment is het de bedoeling dat jij jouw normale werkzaamheden op de groep uitvoert. De ouder krijgt zo een inkijkje op de groep. Tijdens de aanwezigheid kan de ouder een spelletje doen of een boekje voorlezen aan het eigen kind. Het is dus niet de bedoeling dat het een verlenging is van het intakegesprek.

Een kind kan het afscheid nemen van de ouder moeilijk vinden. Over het algemeen hebben kinderen in de leeftijdsfase van 7 maanden tot 3-4 jaar hier het meest moeite mee. Het kan ook voorkomen dat een kind direct gaat spelen en geen oog meer heeft voor de ouder. Dat zien we meer bij oudere kinderen.

In alle gevallen is het voor het kind belangrijk dat er zichtbaar, kort en duidelijk afscheid wordt genomen van elkaar. Ongezien afscheid nemen kan angst en wantrouwen vergroten. Het is helpend voor het kind als de PP-er in nabijheid is bij het afscheid nemen. Deze kan de gevoelens van het kind benoemen en erkennen of juist even afleiden door bijvoorbeeld een boekje te lezen.

4.7 Contact met ouder tijdens wennen

We sturen de ouder een foto of een berichtje via het ouderportaal tijdens het wenmoment. De ouder kan ook altijd zelf even bellen om te horen hoe het gaat.

4.8 Wenperiode

De gemiddelde wenperiode bij een kind is 4 tot 6 weken. Na 6 weken vult de PP-er bespreekt de PP-er met de ouder hoe het wennen is gegaan, of dat er mogelijk een aanvullend wen-plan met ouders nodig is, als het kind nog niet voldoende heeft kunnen wennen. De PP-er herkent de signalen en gedragingen die je kan zien bij een kind die gewend is en welke signalen horen bij veilige of onveilige hechting. (Zie bijlage 2)

4.9 Evaluatie

De bevindingen rondom welbevinden en betrokkenheid worden besproken met de ouder tijdens een kort gesprek. Tijdens dit gesprek wordt er met de ouder besproken of de wenperiode afgesloten kan worden, of dat er mogelijk een wen-plan wordt opgesteld, indien het kind nog niet is gewend en extra ondersteuning nodig heeft.

5. Doorstroom

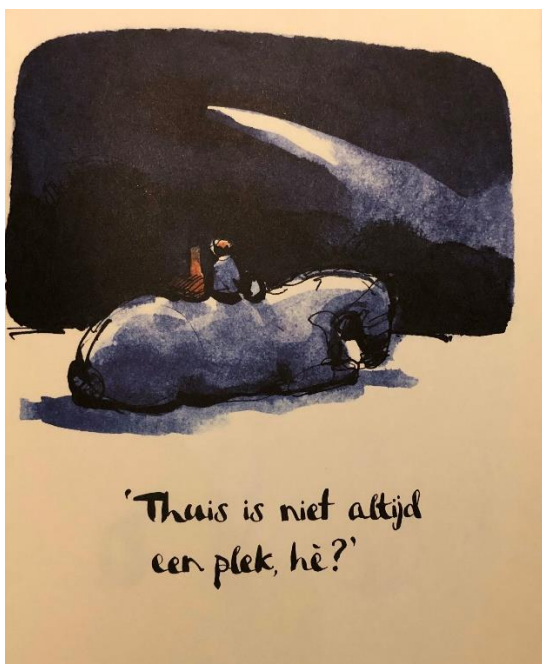
We spreken over doorstroom als het kind al een contract heeft bij KOOS en naar een nieuwe groep, of nieuwe locatie gaat.

Tijdens het wennen is er een terugkeer garantie op de oude groep, binnen de gestelde BKR.

5.1 Kaders en uitgangspunten bij doorstroom

Wettelijke (oranje) en KOOS- keuze (roze) kaders bij instroom:

- Wij gunnen ieder kind om te wennen in de nieuwe groep/locatie.
- Wij zien doorstroom naar een nieuwe groep als activiteit en mag in de nieuwe groep wennen boven op de BKR van de ontvangstgroep.
- De wen-duur wordt afgestemd met de ouder, het kind en de PP-er van de nieuwe locatie. Het wenmoment is korter dan een dagdeel.
- We streven ernaar om de wenmomenten te plannen op de opvangdagen van het kind. Als hiervan wordt afgeweken in de leeftijd van 0-4 jaar, dan plannen we het op een dag waarbij in ieder geval een vaste PP-er / mentor aanwezig is, die ook werkt op de opvangdagen van het kind. Wordt er bij de BSO afgeweken van de opvangdagen, dan plannen we een moment waarbij in ieder geval een vaste PP-er aanwezig is die ook werkzaam is op de BSO opvangdagen van het kind. Bij voorkeur zijn er een aantal kinderen aanwezig zijn, die in dezelfde basisgroep zitten.
- Om de rust op de groep te bewaken is 1 wen-kind per dagdeel, per groep gewenst op een babygroep. Baby's laten we altijd alleen wennen om zo voldoende tijd en aandacht te hebben om te wennen aan elkaar. Kinderen vanaf de peuterleeftijd kunnen wel met 2 of 3 kinderen samen wennen, omdat zij steun aan elkaar kunnen hebben;
- In overleg met ouder en kind wordt afgestemd wie het kind haalt, als het wennen (nog) niet lukt. Bij voorkeur de ouder, omdat wij dit zien als een contactmoment waarbij er vertrouwen en verbinding kan komen tussen ouder en medewerkers van de nieuwe locatie. Indien dit niet mogelijk is, kan dit een PP-er van de huidige groep zijn.
- De kaders tijdens de zomervakantie zijn gelijk aan die bij de instroom. Zie 5.6 op pagina 12.

*Het is ook het
gevoel wat je
een kind geeft.*

5.2 Route bij doorstroom

5.3 Wennen

Net als bij instroom geldt ook bij doorstroom dat er een nieuwe vertrouwensband tussen ouder, kind en PP-ers wordt opgebouwd. Het is belangrijk dat de ouder weet wie de mentor is, zodat hij weet aan wie hij vragen kan stellen als daar behoefte aan is.

Bij het wennenmomenten weet de ouder dat hij contact met de PP-er kan opnemen en deelt de PP-er een berichtje of foto via het ouderportaal.

Ook hier is het belangrijk om met zorg en bewust afscheid te nemen van het kind.

6. Maatwerk

In de route bij instroom en doorstroom gaan we uit van het gemiddelde kind. We weten echter dat ieder kind uniek is en zich op een eigen wijze ontwikkelt. Daarom is het belangrijk om te blijven kijken naar het belang van het kind, waardoor er in sommige gevallen van de gemiddelde route afgeweken kan worden. Dit gebeurt altijd in overleg met de LM-er.

7. Kwaliteitscyclus

Om de uitvoering en de kwaliteit van dit beleid te kunnen waarborgen, doen we het volgende:

- Het beleid wordt aangepast bij nieuwe inzichten, ervaringen en/of wijzigingen in wet- en regelgeving.
- Het beleid wordt iedere 4 jaar geëvalueerd en herzien, indien nodig.
- Ieder jaar wordt er aandacht besteed aan het wenbeleid, om zo het beleid goed te kunnen borgen op de groepen. Bijvoorbeeld door vragen die worden uitgezet door afdeling kwaliteit, door te bespreken in het teamoverleg, door observaties of door een steekproef.
- Bij tussentijdse wijzigingen wordt het beleid in het teamoverleg opnieuw onder de aandacht gebracht.
- Het beleid wordt in de training babyspecialisme onder leiding van de PC's inhoudelijk besproken met de medewerkers.
- Belemmeringen in de praktijk ten opzichte van dit beleid worden gesignaleerd. Deze signalen worden gedeeld met de afdeling kwaliteit. In de werkgroep wenbeleid wordt besproken of het noodzakelijk is om het beleid aan te passen, of dat het wordt meegenomen bij de vierjaarlijkse evaluatie.

8. Bijlage 1 Kennis, houding en vaardigheden

8.1 PP-ers bij KOOS hebben de volgende kennis:

- Ze weten waarom wennen belangrijk is. (Hoofdstuk 2)
- Ze weten waar het wenbeleid staat op Kwibuss.
- Ze weten hoe wennen bij KOOS eruit ziet (route bij instroom en doorstroom) en/of waar ze de routes kunnen nalezen.
- Ze weten welke acties bij hen liggen, rondom het wenproces. (Bijvoorbeeld rondom berichtgeving naar ouders)
- Ze (her)kennen de signalen van een kind die gewend is en wat ze kunnen inzetten als dit niet het geval is. (Bijlage 10)
- Ze (her)kennen de signalen van een veilige en onveilige hechting. (Bijlage 10)
- Bij twijfels of opvallend gedrag, zetten de PP-ers de routekaart opvallend gedrag in.
- Ze weten hoe ze emotionele veiligheid kunnen bieden en hebben dit beschreven in de pedagogische kwaliteitsboom op de groep. Vanuit de interactie met de PP-er, de groep kinderen, de speel-leeromgeving en vanuit waarden en normen.
- Ze weten dat jonge kinderen een paar favoriete personen kunnen kiezen. Het is een compliment als ze een PP-er als favoriete persoon kiezen én vinden deze voorkeur niet vervelend als ze dit niet zijn.

8.2 Houding en vaardigheden van PP-ers bij het wennen

- De PP-er is sensitief responsief. We (h)erkennen de emoties van het kind en geven hier ruimte en woorden aan.
- Huilen is de manier van communiceren van kinderen en de PP-er reageert hier op. Bij kinderen jonger dan 6 maanden, middels lijfelijk contact om de baby te helpen om stress te reguleren.
- De PP-er heeft respect voor de autonomie en eigenheid van ieder kind.
- De PP-er kan positief leiding geven en grenzen aangeven.
- De PP-er vertelt en legt uit hoe een dag eruit ziet en wat ze gaan doen en welke verwachtingen er zijn. Hierdoor wordt voorspelbaarheid geboden.
- De PP-er begeleid onderlinge interacties tussen kinderen
- De PP-er stimuleert de ontwikkeling, als hij/zij signaleert dat het kind in comfort zit (hoge mate van welbevinden en spelbetrokkenheid).
- De PP-er stelt zich open en betrokken op naar de ouder(s).
- De PP-er zorgt ervoor dat er bewust afscheid wordt genomen tussen het kind en de ouder. Ook als deze verdrietig is, of verdrietig maakt. Ongezien weggaan van de ouder kan angst veroorzaken.

9. Bijlage 2 Signaleren van veilige en onveilige hechting

9.1 Welke gedragingen kan je zien bij een kind die gewend is/ veilige hechting?

We vinden dat een kind (zoveel als mogelijk) gewend is als het de volgende gedragingen laat zien:

- Het kind voelt zich zichtbaar op zijn gemak bij de pedagogisch medewerkers en de groep.
- Het kind laat zich troosten, helpen, verzorgen en er is communicatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind.
- Het kind heeft een zeker ritme in de groep gevonden. Voor baby's betekent dit een herkenbaar slaap- en eetritme. Oudere kinderen kunnen het ritme van de groep volgen: ze eten, drinken, spelen en slapen over het algemeen met de andere kinderen mee.
- Er is spelbetrokkenheid zichtbaar. Afhankelijk van de leeftijd kan dit door individueel, naast of met elkaar te spelen. Een baby speelt veelal alleen, een jonger kind veelal met of naast andere kinderen en een ouder kind speelt veelal samen met andere kinderen op de groep.
- Het kind voelt zich zichtbaar op zijn gemak in de ruimte. Het kind gebruikt zelfstandig de speelhoeken en het spelmateriaal en heeft hier plezier in.

9.2 Welke gedragingen kan je zien bij een kind waarbij mogelijk sprake is van onveilige hechting?

Wij zijn niet bevoegd om een hechtingsstoornis vast te kunnen stellen. Enkel en alleen om te signaleren.

Een hechtingsstoornis kan zich op vele manieren uiten. Dit kan per kind sterk verschillen. De lijst hieronder zet enkele kenmerken die bij een hechtingsstoornis kunnen horen op een rij.

- Een 'allemandsvriend' zijn, maar moeite hebben om echt vriendschappen te onderhouden
- Druk, ongeconcentreerd en impulsief gedrag laten zien
- Snel boos of gefrustreerd, verdrietig of angstig raken en zich moeilijk laten troosten
- Grensoverschrijdend gedrag laten zien, soms ook agressief gedrag
- Sociaal contact afhouden, soms door letterlijke afwijzing
- Geen troost zoeken en aangeboden troost afhouden
- Samenspelen met andere kinderen, maar daar geen zichtbaar plezier aan beleven
- Onzeker zijn
- Overdreven waakzaam zijn
- Teruggetrokken of lusteloos zijn, weinig motivatie hebben
- Weinig emoties tonen

Let op: Veel van de bovenstaande symptomen zijn gedragingen die in bepaalde mate bij de ontwikkeling van ieder kind kunnen horen.

9.3 Risico's bij onveilige hechting: (Bron: NJI)

Hechting is tweerichtingsverkeer. Hechtingsproblemen komen vaker voor bij:

- kinderen met een verstandelijke beperking, een aangeboren afwijking, een moeilijk temperament of een autismespectrumstoornis.
- ouders met psychische problemen of een verstandelijke beperking.

- ouders die het zelf moeilijker vinden om een band op te bouwen met anderen, omdat ze dat zelf nooit geleerd hebben.
- ouders die allerlei problemen ervaren in het gezin, zoals armoede, een slechte woning en werkloosheid, die stress veroorzaken waardoor het voor ouders moeilijker is om goed op hun kinderen te reageren.
- verstoringen en onderbrekingen in de relatie tussen ouder en kind, bijvoorbeeld door langdurig van elkaar gescheiden zijn en sterke wisselingen in het contact als gevolg van echtscheiding, ziekenhuisopname, uithuisplaatsing van het kind of detentie van de ouder.
- kinderen die verwaarloosd of mishandeld worden.

9.4 Hechtingsstijlen

Er zijn vier hechtingsstijlen:

1. Veilige hechting:

Mensen met een veilige hechtingsstijl voelen zich comfortabel in relaties, zowel met hun ouders als later met partners. Ze zijn in staat om zowel nabijheid te zoeken als onafhankelijk te zijn.

1. 2. Onveilig-vermijdende hechting:

Een opvoeder die niet emotioneel beschikbaar kan zijn.

Deze stijl kenmerkt zich door een neiging om afstand te houden in relaties. Mensen met deze stijl kunnen moeite hebben met intimiteit en kunnen afstandelijk of ongeïnteresseerd overkomen.

2. 3. Onveilig-afwerende (angstig-ambivalente) hechting:

Een opvoeder die veel moeite heeft met eigen emoties die tegenstrijdig kunnen zijn.

Deze stijl wordt gekenmerkt door een sterke behoefte aan nabijheid, maar ook door angst voor afwijzing en verlating. Mensen met deze stijl kunnen wisselend gedrag vertonen, soms zoekend naar nabijheid en dan weer afstotend.

3. 4. Gedesorganiseerde hechting:

Een onvoorspelbare opvoeder die beangstigend is.

Dit is een complexe stijl waarbij mensen tegenstrijdig gedrag vertonen in relaties, vaak door traumatische ervaringen in de vroege jeugd. Ze kunnen zowel nabijheid zoeken als afwijzen, wat kan leiden tot verwarring en angst.

Deze stijlen beschrijven hoe kinderen/mensen relaties aangaan en onderhouden, gebaseerd op hun ervaringen in de vroege jeugd. Deze hechtingsstijlen zijn niet statisch en kunnen gedurende het leven veranderen, vooral door nieuwe relatie-ervaringen. Een positief klimaat is helpend voor kinderen die onveilig gehecht zijn.

10. Bijlage 3 Rondleiding en intake

De verantwoordelijkheid bij de rondleidingen ligt bij de LM-ers. Zij hebben afgestemd hoe ze vorm geven aan de rondleiding. Na afloop krijgen de ouders een mapje mee naar huis met de belangrijkste informatie:

Ook na de intake krijgen de ouders een mapje mee naar huis. De inhoud van beide mapjes zijn op elkaar afgestemd. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van de intakemap ligt bij afdeling kwaliteit en wordt samengesteld door afdeling kwaliteit in samenspraak met de LM-ers. De inhoud is te vinden op Kwibuss.